

PONTUS EUXINUS

STUDII ȘI CERCETĂRI

COMPLEXUL MUZEAL DE ȘTIINȚE ALE NATURII
CONSTANȚA

COMPLEXUL MUZEAL DE ȘTIINȚE ALE NATURII
CONSTANȚA

PONTUS EUXINUS
STUDII ȘI CERCETĂRI

I

1980

Pentru a asigura reușita harponării, fără traumatisme și răni grave, am imaginat și construit harpoane de dimensiuni foarte reduse, însă deosebit de eficiente.

Harponul pentru delfini din specia *Delphinus delphis ponticus*, era construit din crom-nichel și avea 5,5 cm. lungime și 3 mm diametru (fig. 1). El avea spre vîrf fixate 2 aripi mobile, care se deschideau imediat după ce animalul era harponat. Aceste aripioare aveau rolul de a împiedica ieșirea harponului din corpul animalului capturat. Datorită faptului că tija harponului era goală la mijloc, (ca un ac de seringă) înainte de harponare aceasta se umplea cu unguent pe bază de antibiotice, ca o măsură profilactică.

Astfel pregătite harpoanele erau fixate provizoriu în capetele unei prăjini ușoare și rigide, lungi de 3 — 4 m., confecționate din lemn, bambus sau țevă de aluminiu.

Sistemul de prindere al harponului de prăjină, era astfel conceput, ca atunci cînd delfinul era harponat, desprinderea harponului de prăjină să

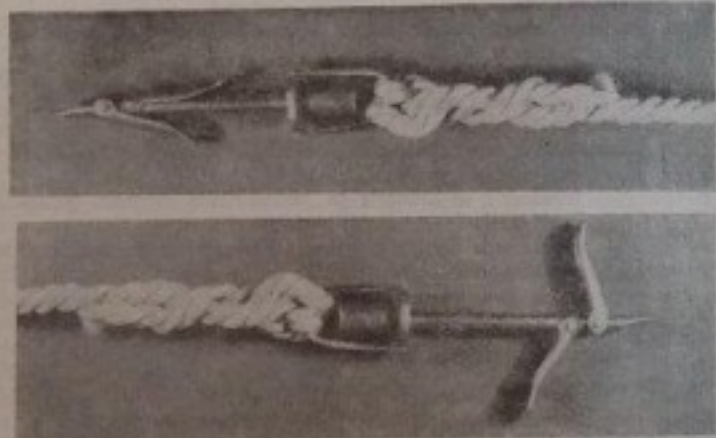

Fig. 1. Harponul pentru delfini cu aripioarele închise (sus) și deschise (jos).

se facă cu ușurință. La baza fiecărui harpon se găsea o brățară metalică, cu posibilități de rotire în jurul axei sale, de care se lega frînghia de recuperare, confecționată din telon de 6 mm $\varnothing$, și lungă de 60 m. Celălalt capăt al frînghiei se afla pe puntea vasului de care se lega de obicei un colac de salvare sau o cameră auto.

Harponierul, care de regulă era ales dintre cei mai destoinici marinari-pescari, stătea în prova navei, în picioare, sprijinit de bordaj și aplecat puțin în afara bordului, pregătit pentru lansare (fig. 2). Acesta stînd perfect nemiscat aștepta cel mai prielnic moment de harponare, cînd delfinii ies la suprafața apei pentru respirație, cît mai aproape de bordaj. Operațiunea de harponare trebuie să fie fulgerătoare și sigură, introducerea harpo-

Fig. 2. Harponierul pregătit pentru lansare.

ului făcîndu-se numai pe partea dorsală a animalului și numai pînă în dreptul aripioarei dorsale. În această zonă animalul are depozite serioase de grăsime și mușchi, care îl protejează de acțiunea negativă a harponului. După harponare, prima reacție a animalului este de a se scufunda sub apă, stînd după el frînghia de recuperare cu harponul care s-a desprins de prăjină suport.

Pentru evitarea șocului de impact, provocat de viteza și direcția navei și cea a delfinului harponat, se aruncă imediat peste bord toată frînghia de recuperare și colacul de salvare (fig. 3).

Delfinul astfel capturat încearcă din toate puterile să se îndepărteze de navă antrenînd după el frînghia și colacul de salvare. Nava în acest timp se ține permanent la o oarecare distanță de animalul capturat, urmînd în permanentă mișcările și comportarea lui. După 15 — 30 minute, ca urmare a eforturilor depuse, delfinul se liniștește renunțînd la luptă, menținîndu-se în jurul colacului de salvare.

O barcă pneumatică cu 2 sau 3 marinari-pescari lansată imediat la apă, pleacă în căutarea colacului pentru recuperarea animalului.

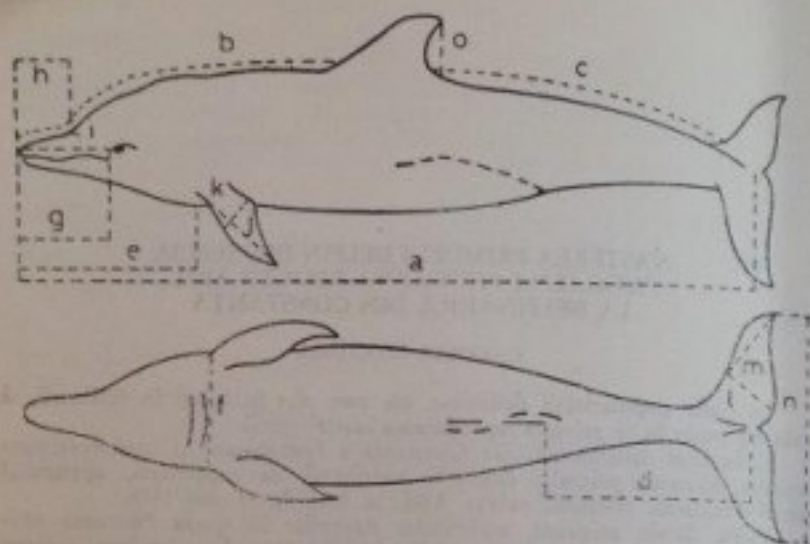

Fig. 1 B. Dimensionile femeii gestante de *Ph. phocaena relicta*
 $a = 1,47$ m; $b = 1,40$; $c = 0,79$; $d = 0,40$; $e = 0,26$; $f = 0,16$; $g = 0,10$; $h = 0,10$;
 $k = 0,10$; $m = 0,21$; $n = 0,47$; $o = 0,14$ m.

Femelele a fost cazată în bazinele din interiorul delphinariului având capacitatea de 60 mc. A început să mănânce chiar de a doua zi de când a fost prinsă, acomodându-se foarte repede. Se prezenta ca un animal foarte blând, vioi, prietenos avea o orientare perfectă, mișcări foarte rapide pentru căutarea hranei, era receptiv la toate noutățile și la mișcările celui care îl hrănea.

Nașterea a avut loc în ziua de 31.05.1976, deci aproximativ după 24 de zile de la prindere și a durat cca. 4 ore.

Aceasta a fost anunțată de o puternică stare de agitație, nervozitate, ritm respirator modificat (încă din seara zilei anterioare), care a continuat până în dimineața zilei de 31.05.1976 ora 8,25 când a apărut puilul cu coada înainte, răsucită în formă de tub.

În această poziție a stat cca 2 ore, în jurul orei 10 ambii lobi ai cozii erau afară, coada puilului având o poziție paralelă cu a mamei (fig. 2).

Fig. 2. Poziția puilului de *Ph. phocaena relicta* la naștere.

În jurul orei 12,20 în urma unor convulsii puternice, are loc eliminarea totală a puilului. Cordonul ombilical, foarte scurt, se rupe singur după prima încercare de înor a puilului.
 Puilul era o femelă de 71 cm și greutate de 5,100 kg (fig. 3).

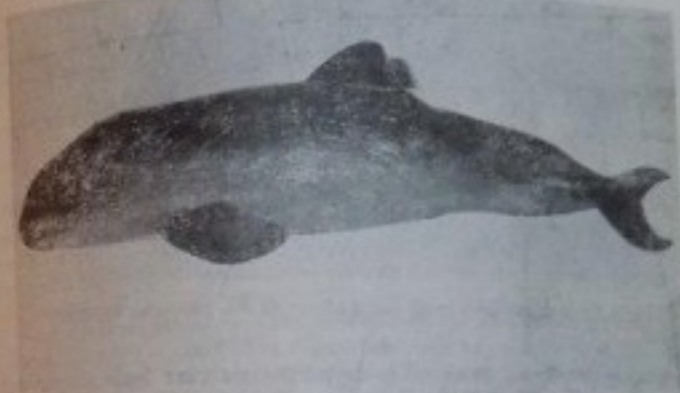

Fig. 3. Înălțirea noului născut de *Ph. phocaena relicta*.

Ceea ce trebuie menționat este că puilul la naștere este foarte lung, având aproape jumătate din lungimea zoologică a mamei. Puilul a început să însoare către suprafața apei, astfel că la circa 30 secunde a realizat primul zăpăc. Primul act respirator al noului născut având loc la suprafața apei, în conformitate cu reflexele de ridicare, ca excitant necondiționat în aceste reflexe servind schimbarea mediului (apă-aer), simțită de delphin.

Imediat ce s-a născut, el urmează mama care permanent emite semnale. Scăpând din bazinul unde s-a născut pe o poartă într-un canal învecinat bazinului, revine imediat lângă mama sa pe baza semnalelor de chemare emise de aceasta.

În timpul înotului puilul lovea foarte rapid cu coada apa spre deosebire de loviturile rare ale adulței și înota deja cu o viteză însemnată în vecinătatea mamei.

După reperarea bazinului împreună cu mama sa, înota normal reușind ca după cca o oră să ferească pereții bazinului și să aibă ritm respirator aproape normal.

Mama nu a acordat ajutor prea mare eforturilor puilului pentru a sapa până nu a fost eliminată placenta. Eliminarea acesteia nu s-a făcut imediat ci după cca 6 ore la fel ca la celelalte mamifere, după o serie de mișcări prezabile foarte rapide, nervoase.

După eliminarea placentei, aceasta și-a încetinit mișcarea, s-a învârtit pe o parte și și-a menținut poziția venind în ajutorul puilului pentru alăptare. Pe capul puilului, s-au putut observa la naștere, de-o parte și de alta 4 fire de păr situate la o distanță de 7 cm de ochi, 3 cm de vârful cozii și 2 cm de marginea gurii (fig. 4).